

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

**ПРОБЛЕМИ
СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ
В ЕКОНОМІЦІ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Випуск 32

Київ 2010

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

**ПРОБЛЕМИ
СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ
В ЕКОНОМІЦІ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Випуск 32

Київ 2010

УДК 656.7

ПРОБЛЕМИ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ В ЕКОНОМІКІ:
Збірник наукових праць: Випуск 32.- К.: НАУ, 2010. - 204с.

Збірник присвячено актуальним проблемам використання системного підходу при дослідженні соціальних та технічних систем.

Розрахований на наукових працівників та фахівців, які займаються питаннями створення, дослідження та використання організаційних, організаційно-технічних та економічних систем.

Головний редактор - Загорулько В.М., д.е.н., проф.. (штатний працівник НАУ)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ.

Тематична спрямованість з економічних наук:

Жаворонкова Г.В.; д.е.н., проф., (штатний працівник НАУ); Коба В.Г., д.е.н., проф.; Кулаєв Ю.Ф., д.е.н., проф., (штатний працівник НАУ); Ложачевська О.М., д.е.н., проф., (штатний працівник НАУ); Матвеєв В.В., к.е.н., доц., (штатний працівник НАУ); Мова В.В., д.е.н., проф.; Петровська С.В., к.е.н., доц. (штатний працівник НАУ); Рибалкін В.О., д.е.н., проф., (штатний працівник НАУ); Ященко Л.А., д.е.н., проф., (штатний працівник НАУ).

Тематична спрямованість з технічних наук:

АЗарков В.М., д.т.н., проф. (штатний працівник НАУ); Дем'янчук В.С., д.т.н., проф.; Олешко Т.І., д.т.н., проф. (штатний працівник НАУ); Пономаренко Л.А., д.т.н., проф.; Сидоров М.О., д.т.н., проф. (штатний працівник НАУ); Соломенцев О.В., д.т.н., проф. (штатний працівник НАУ); Юн Г.М., д.т.н., проф. (штатний працівник НАУ).

Збірник входить до переліку видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора та кандидата з технічних та економічних наук. – Перелік №1 (Додаток до Постанови президії ВАК України від 09.06.99р. №1-05/7) / Бюлєтень ВАК України. – 1999. – №4.

Друкується за постановою вченої ради НАУ.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія KB № 8776 від 24.05.2004 року.

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

УДК 330.130.52:659.182 (477)(045)

В.М. Загорулько

**РЕКЛАМА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЕФЕКТИВНОСТІ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ**

Стаття присвячена моделюванню процесу взаємодії господарських суб'єктів що досліджують результативності авіатранспортної послуги під впливом реклами.

Ключові слова: транспортна послуга, результативність авіаційних перевезень, реклама, рекламна діяльність авіатранспортних підприємств.

Стаття посвящена моделюванню процесса взаємодії створення хозяйственних турбулентів по досягненню результативності авіатранспортної послуги під впливом реклами.

Ключевые слова: транспортная услуга, результативность авиационных перевозок, реклама, рекламная деятельность авиатранспортных предприятий.

The article is devoted the interaction process of production and commercial entities in relation to efficiency of air transport service under influence of advertising

Key words: transport service, efficiency of air transportation, and advertising influence of air transport enterprises.

Постановка проблеми. Реклами має могутній вплив на всі галузі економіки, але також необхідно відзначити, що рекламна діяльність сама по собі є найбільшою галуззю господарювання. Саме тому будь-яка транспортна компанія не обходиться без реклами. Необхідність вивчення рекламної цінності обумовлена нагальною потребою в дослідженні реклами та її впливу в динамічних господарчих системах авіаперевезень. В сучасних умовах реклама є інструментом активного впливу на ринок, що вимагає підприємству обґрунтованого планування реклами, реалізації планів рекламної цінності підприємства та вдосконалення механізму взаємодії господарюючих суб'єктів, який дозволить досягти очікуваної результативності транспортної послуги під впливом реклами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Не дивлячись на досить непевний термін існування реклами бізнесу в Україні, він з початку 90-х рр минулого століття перетворився у сферу підприємництва, що швидко розвивається й являє собою окрему галузь економіки і саме на цю тему іншими є низька публікацій з досліджуваної проблеми. Попередні дослідження показують, що реклама має неабияке суспільне значення. Але саме реклама транспортних послуг є однією з невирішених проблем, бо на наший момент дуже мало досліджень присвячено саме цій темі.

Невирішена раніше частина загальної проблеми. На жаль, рекламна цінність в Україні аж ніяк не відповідає положенням класичної теорії реклами – не вистачає професійних рекламистів високого рівня, потужної реклами та інфраструктури, а тим паче майже ніхто не займається питанням реклами транспортних послуг в цілому і авіаційних зокрема.

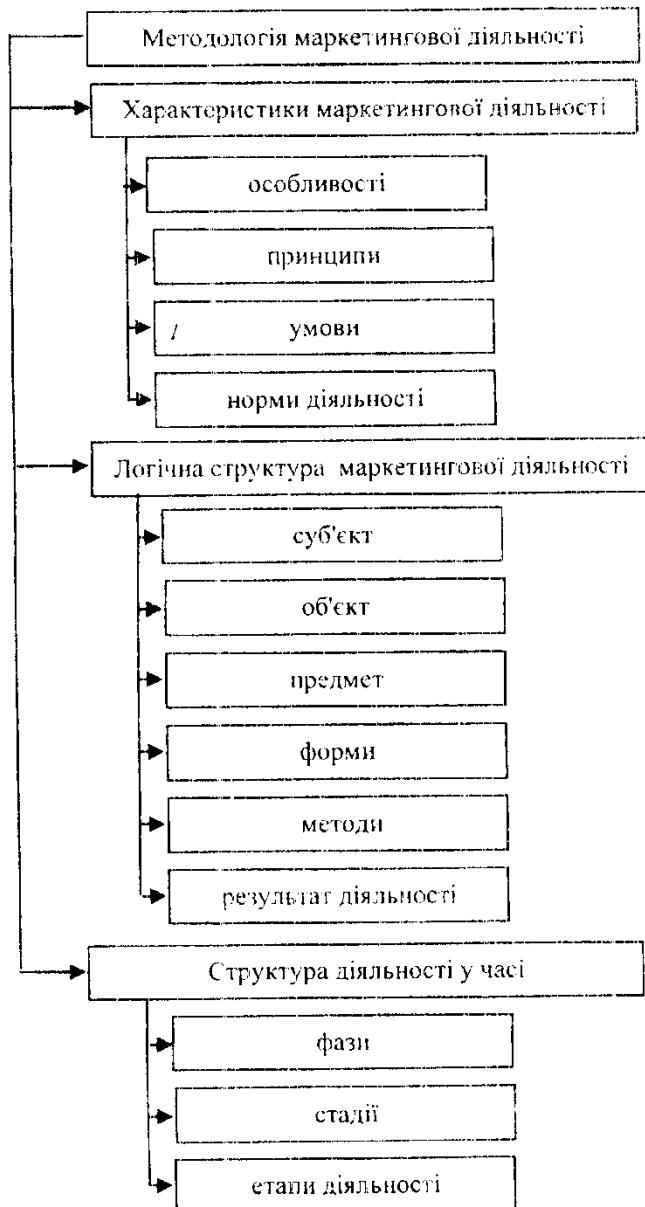

Рисунок 1. Схема структури методології маркетингової діяльності.

Висновок і напрямок подальших досліджень. Представлене розуміння й побудова методології маркетингової діяльності дозволяє з одніх позицій і в єдиній логіці узагальнити різні наявні в літературі підходи й трактування поняття "методологія маркетингової діяльності" і його використання в цій сфері діяльності.

У подальшому треба конкретизувати дану методологію відносно особливостей цивільної авіації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Большая Советская Энциклопедия [Электронный ресурс] / 3-е издание. — М.: Советская Энциклопедия, 1968-1979. — Режим доступа: <http://slovar.com.ua/bse.html>
2. Советский энциклопедический словарь [Электронный ресурс]. — М.: Большая российская энциклопедия, 2002. — Режим доступа: <http://freebooks.net.ua/13776-bolshoj-rossijskij-j-enciklopedicheskij-slovar.html>.
3. Философский энциклопедический словарь [Электронный ресурс]. — М.: Соз. Энциклопедия, 1983. — Режим доступа: http://www.zipsites.ru/books/fil_entsikl_slovar/
4. Баскаков, А.Я. Методология научного исследования [Текст] : учеб. пособие / А.Я. Баскаков, Н. В. Туленков. — К: МАУП, 2004. — 216 с.

УДК 656.7.012.34:005.44 (045)

Ю.С.Ремига, Є.І.Федорук, Н.О.Музика

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ЛОГІСТИКУ АВІАЦІЙНОГО ТРАНСПОРТУ

Статтю присвячено дослідженню питання розвитку авіаційних підприємств в умовах світової глобалізації. Розглянуто вплив глобалізаційних процесів на логістику авіаційного транспорту.

Ключові слова: глобалізація, цивільна авіація, повітряний транспорт, альянс, IATA.

Статья посвящена исследованию вопроса развития авиационных предприятий в условиях мировой глобализации. Рассмотрено влияние глобализационных процессов на логистику авиационного транспорта.

Ключевые слова: глобализация, гражданская авиация, воздушный транспорт, альянс, IATA.

The article deals with research questions of aviation enterprises development in the conditions of world globalization. Influences of globalization's processes on logistics of aviation transport have been considered.

Key words: globalization, civil aviation, air transport, alliance, IATA.

Постановка проблеми. Глобалізація сьогодні є важливим реальним аспектом сучасної світової системи. Вона торкається всіх сфер суспільного життя, включаючи економіку, політику, соціальну сферу, культуру і т.д.

Іншими словами, глобалізація представляє давно діючий динамічний процес інтернаціоналізації у всіх сферах соціальної діяльності різних країн. Тому сучасне глобалізоване суспільство не може нормально функціонувати і розвиватися без постійного вдосконалення авіації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання про глобалізацію розглядаються у працях вітчизняних авторів таких як Є.Бажанов [2], О.Блоус [3], Н.Кравченко [17], а також у працях З.Мокринської [7], Н.Кириллової [4] досліджуються проблеми глобалізації на авіаційному транспорті.

Невирішена раніше частина загальної проблеми. Аналіз спеціальної літератури показав, що увага дослідників зосереджена окремо на процесах глобалізації і окремо на розвитку цивільної авіації.

Мета статті. Метою статті є дослідження впливу процесів глобалізації на авіаційний транспорт, а також розгляд можливостей авіації в умовах глобалізованого соціуму.

Виклад основного матеріалу. Глобалізація – процес всесвітньої економічної, політичної і культурної інтеграції та уніфікації. Розглянемо вплив глобалізаційних процесів на транспортну складову світової економіки.

Останніми роками в світовій економіці позначився, розвинувся і продовжує розвиватися ряд нових процесів і тенденцій, які в перспективі найближчих десятиліть визначатимуть стан всієї повітряної транспортної системи.

Цивільна авіація України знаходиться в процесі корінних перетворень, метою яких є завершення переходу до ринкових відносин. Цей процес відбувається в галузі вкрай «хворобливо». При безперечній наявності об'єктивних зовнішніх причин критичного стану багатьох авіапідприємств, на ринку присутні і ті організації, які демонструють свою здібність до подолання негативних чинників зовнішнього середовища, до зростання і розвитку, до успішної роботи на внутрішньому і міжнародному ринках авіаперевезень.

Як відзначають багато вчених і фахівців, в умовах глобалізації **авіація** носить багатоаспектний характер. Вона зачіпє не тільки виробництво економіки та масштабної інтеграції авіаперевізників у формі різних альянсів **авіакомпаній** і послуг, використання робочої сили, але й інвестицій, технологій, одним з найбільш концептуально важливих моментів в політиці авіакомпаній **інновації** та їх розповсюдження з одних країн в інші. Якраз таким є вміння чітко представити стратегічні цілі і перспективи цих компаній. Для

формулювання цих стратегій потрібно достатньо ясно і чітко знати стратегічні і тактичні потенційні можливості авіакомпаній, а також уміти оцінювати економічні наслідки участі в різних союзах або альянсах.

Повітряний транспорт – найбільш глобалізована галузь транспорту, а його крупні виробничі підприємства відносяться до розряду ініціаціональних корпорацій.

В процесі розвитку глобалізаційних процесів у сфері авіаперевезень простежуються наступні тенденції (табл.1-2).

Таблиця 1. - Глобалізаційні процеси при пасажирських авіаційних перевезеннях

Періодизація	Сутність зміни
1945-1970	<ul style="list-style-type: none"> - Одержання галузі - Паритет двостороннього фрахту між країнами - Зростання перевезень за рахунок переміщення пасажиропотоків із залізничного та морського транспорту на авіаційний - Висока конкуренція, і як наслідок, зниження цін на квитки
1970-1990	<ul style="list-style-type: none"> - Дерегулювання авіакомпаній - Впровадження сумісних перевезень за принципом «Hub and spoke» - «Технології Віяла» або «Велосипедного колеса» - Зниження витрат за рахунок більшої пасажиромісткості літака
1980-1990	<ul style="list-style-type: none"> - Впровадження електронних програм регулювання частоти польотів з метою забезпечення авіаційної безпечної повітряним простором аеропортів - Угоди між компаніями про розділ квот - Трансформація мереж маршрутів в мережу вузлів і коридорів
1990- нині	<ul style="list-style-type: none"> - Подальша глобалізація послуг на повітряному транспорті продовжує слідувати існуючій тенденції «придбань і об'єднань» авіакомпаній

Глобалізація характеризується великим впливом на економіку країн, **авіація** носить багатоаспектний характер. Вона зачіпє не тільки виробництво економіки та масштабної інтеграції авіаперевізників у формі різних альянсів **авіакомпаній** і послуг, використання робочої сили, але й інвестицій, технологій, одним з найбільш концептуально важливих моментів в політиці авіакомпаній **інновації** та їх розповсюдження з одних країн в інші. Якраз таким є вміння чітко представити стратегічні цілі і перспективи цих компаній. Для

інструментом розповсюдження і виступає авіація. Тому розглянемо переваги і недоліки глобалізації на авіатранспорті.

Таблиця 2. - Глобалізаційні процеси при вантажних авіаційних перевезеннях

Періодизація	Сутність зміни
1940-1950	<ul style="list-style-type: none"> - Максимальне використання вільних місткостей літака для вантажних перевезень - Організація навантажувально-розвантажувальних операцій - Питання залучення вантажів до перевезення та їх обробка були передані експедиторським фірмам
1950-і	<ul style="list-style-type: none"> - Встановлення єдиного статусу «вантажного агента IATA» - Встановлення ставки офіційних вантажних тарифів IATA
1960-1990	<ul style="list-style-type: none"> - Ратифікація Гвадалахарської конвенції 1961 року - Введення проформи «Нейтральна авіанакладна» - Neutral Air Waybill – NAWB
1991- сьогодення	<ul style="list-style-type: none"> - Оснащення прогресивними технологіями термінального обслуговування і електронного оснащення всіх етапів обробки вантажу на землі - Формування транспортно-логістичних схем доставки за участю декількох авіаперевізників - Впровадження експресної доставки «від дверей до дверей» і «точно в строк»

Глобалізація викликала загострення міжнародної конкуренції. Конкуренція і розширення ринку ведуть до поглинання спеціалізації міжнародного розподілу праці, стимулюючи, у свою чергу, зростання пасажиропотоку і вантажообігу не тільки на національному, але й на світовому рівні.

Ідея одна перевага глобалізації – це скорочення витрат і зниження цін, а, отже, стійкий економічний ріст послуг на авіатранспорті.

Глобальні матеріальні і фінансові потоки в авіаційній галузі – великою перевагою глобалізації, хоча і нав'язують країнам певну дисципліну і правила гри. Також розвиваючі країни не мають в своєму розпорядженні прийнятних рішень у використанні альтернативних технологій на транспорти, що дозволило б зменшити витрати на енергоресурси.

Отже, із вищезазначеного можна навести приклад впливу глобалізаційних процесів на авіаційний транспорт:

- 1.Участь в роботі міжнародних авіаційних організаціях.
- 2.Консолідація у сфері авіаційного транспорту.
- 3.Створення глобальних альянсів.

Конкретно розглянемо кожний процес.

Економічна ефективна консолідація досягається за наявності чітко визначених певних умов. Потрібні однотипні виробничі потужності, при об'єднанні яких досягається ефект масштабу. Необхідна наявність висмодоповнюючих маршрутних мереж, а також систем дистрибуції, які забезпечують для компанії зростання питомої частки ринку. Об'єднані компанії повинні бути економічно ефективними, оскільки це приведе до створення прибуткової структури.

Для забезпечення своєї конкурентоспроможності на зовнішньому і внутрішньому ринках перевізники вступають до альянсів. У США і Європі ці процеси розвиваються набагато швидше. У Україні прикладом такої консолідації може бути стратегічний альянс «Українська авіаційна група». В цьому випадку створення альянсу не передбачає об'єднання авіакомпаній, але співпраця в цих межах вимагає об'єднання технологічних, технічних, виробничих, інформаційних, комерційних та інших ресурсів.

Об'єднання великих перевізників до транснаціональних альянсів – одна з тенденцій розвитку міжнародних авіаперевізників. Створення глобальних авіаційних альянсів впливає в цілому на всю сферу, посилює тиск на малі авіакомпанії, що стимулює їх до інтеграції. Авіакомпанії, які не увійдуть до альянсів, ризикують зникнути з ринку авіатранспорту.

У даний час в світі існують 3 великі альянси авіакомпаній: «One World», «SkyTeam» і «StarAlliance», порівняльна характеристика діяльності яких представлена в табл. 3.

Світова авіація стрімко розвивається у бік глобалізації, так або іншіше переглядається поняття переважного володіння і ефективного контролю, розробляється глобальна система видачі слотів, знімаються національні обмеження з багатьох аспектів діяльності авіакомпанії. Тому необхідно проводити такі заходи, які дозволяють авіакомпаніям бути конкурентоспроможними і починати це потрібно з консолідації на зовнішньому ринку (табл. 4, рис.1).

Відомо, що найбільш відповідною організацією для проведення процесів глобалізації на авіаційному транспорті є асоціація міжнародних авіаперевізників IATA, яка розробляє і впроваджує загальні стандарти для авіакомпаній світу.

Таблиця 3. Порівняльна характеристика альянсів

Назва альянсу	Рік створення	Мережа маршрутів	Відмінні риси
1	2	3	4
One World	1999	Охоплює 700 аеропортів в 150 країнах світу	<ul style="list-style-type: none"> - Високі стандарти сервісу і прагнення до його поліпшення - Розроблена єдина система статусів - Логотип oneworld дозволяє виділити пасажира, що часто літає, і приділити йому максимум уваги
Alliance	1997	Мережа сумісних маршрутів альянсу пропонує більше 16000 щоденних рейсів в 855 міст у 155 країнах світу	<ul style="list-style-type: none"> - Постійно характеризувався як найуспішніший з існуючих альянсів - Зараз альянс налічує 17 основних членів і 3 невеликих авіакомпанії
SkyTeam	2000	Літаки учасників альянсу здійснюють щодня більше 16400 вилітів з аеропортів по всьому світу	<ul style="list-style-type: none"> - Пропонує пасажирам найбільшу кількість маршрутів між Європою і США - Покриває майже всю Північну півкуль, в якій здійснюється 80% всіх перельотів - До альянсу входять 14 авіакомпаній, 11 з яких є повноправними учасниками і 3 - асоційованими

Таблиця 4. Характеристика економічного росту при створенні транснаціонального альянсу (на прикладі альянсу «Sky Team»)

Характеристика	2000 рік	2009 рік
І	2	3
Напрямок	905	928
Країни	169	174
Щоденні рейси	16 787	15 955

Закінчення таблиці 4.

Річний пасажиропотік	462 млн. чол.	455 млн. чол.
Учасники програми підтримки пасажирів	152 млн. чол.	153 млн. чол.
Зали очікування	447	440
Повітряний парк	2496 власних літаків (+1255 літаків партнерських перевізників)	2333 власних літаків (+1494 літаків партнерських перевізників)
Співробітники	356998 чол.	363535 чол.

Відомо, що найбільш відповідною організацією для проведення процесів глобалізації на авіаційному транспорті є асоціація міжнародних авіаперевізників IATA, яка розробляє і впроваджує загальні стандарти для авіакомпаній світу.

Одним з таких глобалізаційних прикладів є стандарт аудиту по наплаці наземного обслуговування ISAGO (IATA Safety Audit for Ground Operations). На думку IATA і ряду авіаційних адміністрацій, введення стандартів ISAGO дозволить підвищити якість наземних послуг і скоротити експлуатаційні витрати авіакомпаній за рахунок кращої взаємодії з компаніями, що надають наземне обслуговування (табл.5).

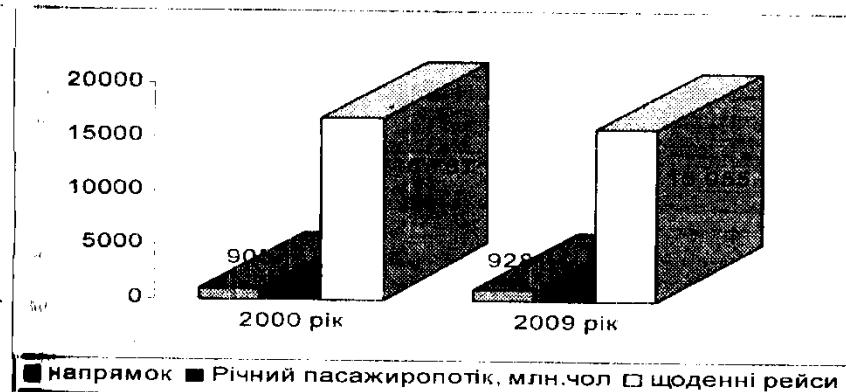

Рисунок 1. Динаміка економічного росту при створенні транснаціонального альянсу «Sky Team» протягом 2000-2009 рр.

Таблиця 5. Передбачувані переваги від впровадження програми ISAGO [11]

Можливі переваги від впровадження ISAGO	Вплив на наземні послуги		
	Збільшення доходу	Зменшення витрат	Підвищення ефективності
1	2	3	4
Вводиться міжнародний стандарт по наземному обслуговуванню			X
Забезпечується певна якість послуг	X	X	X
Структуруються основні ризики по наземному обслуговуванню		X	X
Зменшується загальна кількість аудитів		X	
Підвищується безпека наземного обслуговування		X	
Підвищується репутація організацій по наземному обслуговуванню	X		

Висновки і перспективи подальших розробок. Отже, сьогодні авіаційна індустрія країн стрімко розвивається і втягується в ринкові відносини, доводиться швидко вчитися, перебудовуватися і конкурувати не тільки один з одним, але і з досвідченнішими західними гігантами. Держави стимулюють тиск на ринок, але тенденція до глобалізації авіаційного бізнесу примушує задуматися про відповідність міжнародним стандартам безпеки постійне вдосконалення. Таким чином наведені в статті припущення щодо позитивного і негативного впливу глобалізації підтверджують доцільність вивчення питання логістики авіаційного транспорту в сучасних умовах глобалізації світової економіки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Авиационный бизнес – один из наиболее политизированных [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aerosvit.kiev.ua>.
2. Бажанов Е. Глобализация как объективный процесс [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ng.ru>.
3. Білоус, О.Г. Глобалізація і безпека розвитку [Текст] / О.Г.Білоус та інш. К.: КНЕУ, 2001. – 210 с.
4. Кириллова Н. Зарубежный опыт либерализации и deregulirovaniya рынка авиаперевозок [Текст] / Н.Кириллова // Авиатранспортное обозрение.– 2005. № 59.– С. 10–11.
5. Кравченко Н.А. Глобализация бизнеса: транснациональные компании [Текст] / Н.А.Кравченко // Экономика в школе, С.26-31.

6. Левиков Г.А. Управление транспортно-логистическим бизнесом: учеб.пособие [Текст] / Г.А.Левиков. – М.: РКонсульт, 2003. – 144 с.
7. Мокринська З.В. Глобалізація авіаційної галузі [Текст] / З.В.Мокринська // Науковий Вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2008. - №6. – С. 74-78.
8. Полянская Н.Е. Организация коммерческой работы на воздушном транспорте: монография [Текст] / Н.Е.Полянская / 2-е изд., перераб. и доп. – К.: НАУ, 2006. – 396 с.
9. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://ru.skyteam.com/news/facts/index.html>
10. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://tu.wikipedia.org>.
11. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.avexbureau.com>.
12. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.maxavia.ru/companies/alliance>.
13. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.maxavia.ru/companies/alliance/oneworld>
14. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.maxavia.ru/companies/alliance/skyteam>
15. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.maxavia.ru/companies/alliance/staralliance>
16. Транспортно-логістичний сервіс [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua/e-journals>.
17. Хелд, Д., Гольблatt, Д. Глобальные трансформации [Текст] / Д.Хелд, Д.Гольблatt, Э.Макгрю, Дж.Перретон. – М., 2004. - С.68-75.

УДК 061.66 (045)

А.В. Шевченко, Т.В. Волкова

КОНСАЛТИНГОВІ ПОСЛУГИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Розглянуто ринок консалтингових послуг в Україні та його особливості. Проведено аналіз основні проблеми фірми з надання консалтингових послуг, а також її можливості щодо застачення нових клієнтів. Визначені проблеми, характерні для консультистів України, що здійснюють свою діяльність на ринку консалтингових послуг, та запропоновано шляхи їх вирішення.

Ключові слова: консалтинг, консалтингові послуги, клієнт, застачення клієнтів, антикризовий консалтинг, антикризовий піар.

Рассмотрен рынок консалтинговых услуг в Украине и его особенности. Проведаны основные проблемы фирмы по предоставлению консалтинговых услуг, а также ее возможности касающиеся привлечению новых клиентов. Выделены проблемы, характерные для предприятий Украины, которые ведут свою деятельность на рынке консалтинговых услуг, и предложены пути их решения.

Ключевые слова: консалтинг, консалтинговые услуги, клиент, привлечение клиентов, антикризисный консалтинг, антикризисный пиар.

1. ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ	
Загорулько В.М.	Реклама як інструмент забезпечення ефективності транспортних послуг.....
Петровська С.В.	Методологія в сфері маркетингу 10
Ремига Ю.С., Федорук Є.І., Музика Н.О.	Вплив глобалізаційних процесів на логістику авіаційного транспорту 15
Шевченко А.В., Волкова Т.В.	Консалтингові послуги в Україні: проблеми і перспективи розвитку 23
Артеменко Л.П., Кучерява І.О.	Особливості формування інноваційної моделі розвитку економіки України 28
Петровський О.М.	Цільові показники економічних характеристик ефективності системи ОрПР..... 34
Криворучко О.В.	Диверсифікаційні процеси в сучасних умовах функціонування авіаційних підприємств..... 38
Фисун Ю.В.	Маркетинг: правила ігри меняться 42
Плинокос Д.Д.	Перспективи системи вищої освіти України на світовому ринку освітніх послуг 47
Созинова І.В.	Роль держави у інноваційно-інвестиційному розвитку економіки 53
Скиданенко Н.В.	Організаційний механізм взаємодії авіакомпаній з суб'єктами ринку туристичних послуг..... 57
Богун Л.А.	Навики и умения, необходимые менеджерам в организационных условиях..... 63
Бойко А.И.	Инновационная политика как метод совершенствования системы управления АПК..... 67
Скакун Л.С.	Бухгалтерский аутсорсинг: організація документообороту 71
Борисенко О.С.	Організація партнерської взаємодії авіакомпанії та рекламного агентства по досягненню результативності транспортних послуг 77
Артеменко Л.П., Чемерис Л.О.	Розвиток фондового ринку України 83
Клименко П.М.	Стратегічне управління та економічна безпека підприємства 88
Жила В.Г., Коцюра Н.М.	Удосконалення обліку, аналізу і контролю за випуском продукції та її реалізацією 96
Лашенко О.Ю.	Концептуальний підхід до побудови механізму формування кадрової сукупності в системі економічної безпеки авіакомпанії 101

Ралченко О.А.	Використання програм лояльності для залучення авіаклієнтури 106
Апарова О.В.	Формування організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку авіакомпанії 111
Копань І.О.	Фактори впливу на економічну безпеку підприємств водного транспорту 120
Сівашенко Т. В., Скібіцький О. М.	Становлення конкурентного виробництва в умовах розвитку ринкових відносин в Україні 127
Ложачевська О.М..	Диверсифікація як один з напрямів стратегії підвищення ефективності діяльності підприємств в кризових умовах..... 140
Ананченко О.В.	Система підготовки бортпроводників на базі авіаційних навчальних центрів 147
Сулима Л.О.	Синтез концепції щадного виробництва та шести сигм в управлінні експрес-перевезеннями вантажів ... 155
Юденко Є.В.	Розподіл власності між материнською та дочірніми компаніями ТНК 163
Матвеєв В.В., Бондаренко Д.В.	Основні концептуальні питання корпоративної стратегії розвитку управління підприємствами залізничного транспорту 173
Олійник Г.Ю.	Критерій забезпечення якості моделювання бізнес-процесів 187
Ковова І.С.	ТЕХНІЧНІ НАУКИ.....
Бадерина Л.Н.	Обработка текстовых данных в компьютерных системах тестирования знаний 191
Мова В.В.	Основы формирования программного и информационного обеспечения тестирующих систем. 196

Наукове видання

ПРОБЛЕМИ
СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ В ЕКОНОМІЦІ

Збірник наукових праць

Випуск 32

Технічне редактування С.В. Петровська

Опубліковано в авторській редакції

Підписано до друку 28.01.10. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Офсетний друк.
Обл.-вид. арк. 13,0. Ум. друк. арк. 12,5.
Тираж 150 прим. Замовлення № Л-11.
Друкарня «ППНВ»
03148, м. Київ, вул. Пшенична, 2